

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 29/2015 van
29 juli 2015**

Betreft: Aanvraag tot machtiging van het mededelen van persoonsgegevens van studenten in het hoger en secundair onderwijs door het Agentschap voor Hoger onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) en door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) aan de Universiteit Maastricht voor een pilootproject inzake de inschrijving van buitenlandse studenten.

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB van 13 februari 2001");

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

6. Gelet op de aanvraag van AHOVOKS en AGODI enerzijds en de Universiteit Maastricht anderzijds, ontvangen per mail op 20 juli 2015;

7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van AHOVOS en AgODi, van 1 maart 2014, ontvangen op 10 juli 2014;

8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de Universiteit Maastricht ontvangen op 2 juli 2015 en de evaluatie van de beveiliging van DUO, ontvangen op 10 juli 2014 (in het dossier VTC/24/2014);

9. Gelet op de bijkomende informatie opgevraagd bij en bezorgd door AHOVOKS bij diverse mails;

10. Gelet op de bespreking van het dossier op de vergadering van de VTC van 29 juli 2015;

11. Beslist op 29 juli 2015, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

12. De Bolognaverklaring is een beginselverklaring over het creëren van een Europese ruimte voor hoger onderwijs, ondertekend door 29 Europese ministers van onderwijs in Bologna op 19 juni 1999. De hervorming van het Vlaamse hoger onderwijs volgt dan ook nauwgezet de doelstellingen van het Bolognaproces. De doelstellingen van het Bolognaproces zijn ondertussen ingebed in het Vlaams hogeronderwijslandschap. Het structuurdecreet vormt hiervoor de basis.

13. De principes van de Bolognaverklaring en het daaruit voortvloeiende Bolognaproces zijn:

- De overheid (niet de privé-sector) neemt het initiatief om de kennismaatschappij bij zo veel mogelijk Europeanen te brengen.
- De bevordering van de mobiliteit in Europa door
 - vergelijkbare diploma's door de Bachelor-masterstructuur (BaMa)
 - overdracht van studiepunten

- uitwisseling van studenten en docenten, bijvoorbeeld via ERASMUS
- bevorderen van samenwerking tussen opleidingsinstellingen, bijvoorbeeld door het bevorderen van bidiplomering
- onafhankelijke kwaliteitscontrole.¹

14. In navolging van de Bolognaverklaring werd op 16 april 2012 een verder engagement uitgewerkt. Toen tekenden organisaties uit Nederland, Noorwegen, Rusland, Zuid-Afrika, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten de Groningen Declaration. Deze intentieverklaring heeft als voornaamste doelstelling om verschillende vormen van internationale mobiliteit voor studenten en werknemers te faciliteren door het wegnemen van de administratieve drempels. In de jaren erna engageerden ook andere landen zich. Het Agentschap van Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen van Vlaanderen ondertekende deze verklaring in 2014.

Deze landen engageren zich om te streven naar coördinatie van hun beleid inzake:

- Uitwisseling van digitale data over studenten
- Vergelijkbaarheid van data
- Delen van data, aanvaarden van digitale data in het kader van erkenningsprocedures
- Respecteren van diverse nationale privacyregels bij het uitwisselen van data
- Streven naar digitale in plaats van papieren authenticatie

15. Om uitvoering te kunnen geven aan de Bolognaverklaring en de Groningen Declaration werd er een project opgezet tussen DUO (Nederlandse overheid) en AHOVOKS (Vlaamse overheid) met als doelstelling tot gegevensuitwisseling te komen om de administratieve lasten van instellingen, studenten en derde partijen te reduceren en om zo internationale mobiliteit te stimuleren. Het project beoogt om het administratief proces te faciliteren voor Vlaamse studenten die gaan studeren in Nederland en Nederlandse studenten die gaan studeren in Vlaanderen.

16. Binnen Europa onderzoekt men de mogelijkheden van een eID-dienst die over de landsgrenzen heen kan gebruikt worden voor e-government en e-business. In een later stadium wil men dan ook komen tot een digitaal e-Enrolmentproces dat gebruik maakt van data die beheerd worden in nationale "student data depositories" (onderwijsregisters). Dit zou een automatisch systeem moeten worden dat het grensoverschrijdend gebruik van elektronische identiteiten ondersteunt. eIDAS² is een Europese verordening inzake elektronische identiteiten en vertrouwensdiensten die regelt dat burgers en bedrijven hun nationale elektronische identiteit ook kunnen gaan

¹ Bron: Wikipedia <https://nl.wikipedia.org/wiki/Bolognaverklaring>

² Een nieuwe e-IDAS regeling (electronic IDentification and Authentication Services) werd door de Europese Commissie aangenomen in juni 2012, op 28 februari 2014 goedgekeurd door de Europese Raad, en op 3 april 2014 door het Europees Parlement aangenomen. Wanneer die regeling in werking treedt (mogelijk 1 juli 2016) zou elke Europese overheid de elektronische identiteitsbewijzen van andere lidstaten moeten lezen en aanvaarden.

gebruiken voor toegang tot digitale overheidsdiensten in andere EU-landen. De infrastructuur die een dergelijke grensoverschrijdende authenticatie mogelijk maakt wordt op dit moment ontwikkeld in het Europees STORK-project. Een belangrijke bouwsteen in deze infrastructuur is het zogenaamde PEPS (Pan European Proxy Server). Elk land kan een PEPS maken. Dit is feitelijk een nationaal koppelpunt met het doel om de complexiteit van alle mogelijk aansluitingen met het buitenland te reduceren.

Een dergelijk systeem levert meerdere voordelen op:

- Fraude voorkomen
- Administratieve lasten verminderen: hergebruik van centraal beheerde data
- Gemak: het proces van inschrijving vereenvoudigen voor studenten en hoger onderwijsinstellingen
- Tijd en geld besparen

Een schematische voorstelling van deze grote pilot is te vinden in bijlage 6 van de machtigingsaanvraag.

17. Om een eerste test te doen op kleine schaal werd er een pilot opgezet tussen AHOVOKS/AgODi en Universiteit Maastricht. Hierbij wil men ook de semantiek helder uitschrijven. Er werd gekozen voor Universiteit Maastricht, omdat deze universiteit dicht bij de Vlaamse grens ligt en een hoog aantal Belgische studenten telt.

In de pilot zal Universiteit Maastricht de vragende overheid zijn. Zij vraagt gegevens op aan AHOVOKS en AgODI met als doelstelling de toelatingsvoorwaarden van studenten die zich willen inschrijven in hun instelling te controleren. AHOVOKS en AgODI leveren aan Universiteit Maastricht de diplomagegevens en gegevens van de laatst gekende inschrijving in het hoger/secundair onderwijs van deze studenten. (zie bijlage 1 bij de aanvraag: Schema uitwisseling).

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

18. Het betreft ondermeer de identificatiegegevens van studenten en gegevens met betrekking tot hun studie en diploma (zie onder B.2.1. voor een volledig overzicht van de gegevens).

19. In casu betreft het aldus een latere verwerking van gegevens die informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden.

20. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing³.

21. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie⁴ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

22. De aanvraag werd ingediend door het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS). Sinds 1 juli 2015 is dit agentschap gefuseerd met het agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV)⁵. Het nieuwe intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid heeft de naam Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, of afgekort AHOVOKS gekregen. AHOVOKS is dus een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

23. De persoonsgegevens worden ook opgevraagd bij AgODi. AgODi is een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, behorend tot het Vlaams Ministerie van Onderwijs & Vorming⁶. AgODi is dus een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

³ Art. 3, §1 WVP.

⁴ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

⁵ Besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2015 tot fusie van het intern verzelfstandigd agentschap Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen en het intern verzelfstandigd agentschap Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming.

⁶ Besluit van de Vlaamse Regering van 2 september 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap 'Agentschap voor Onderwijsdiensten'.

24. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

25. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

26. De studentengegevens worden momenteel voor verschillende doeleinden gebruikt. Enerzijds voor decretale noden, waaronder de berekening van de financiering van de instellingen hoger onderwijs (Codex Hoger Onderwijs Art. III 3. En 4.), de berekening van het leerkrediet van een student (Codex Hoger Onderwijs Art. II.203 -206), het verzamelen van statistisch materiaal (Codex Hoger Onderwijs Art IV 90-91), het opvolgen van studieloopbanen en –trajecten van studenten in het kader van beleidsevaluatie (flexibilisering, studieduur, ...) (Codex Hoger Onderwijs Art IV 90-91), de voorbereiding, monitoring en evaluatie van het overheidsbeleid (Codex Hoger Onderwijs Art IV 90-91) en het uitvoeren van vergelijkende analyses van de visitatierapporten en van de accreditatierapporten alsook systeembrede analyses op basis van die rapporten (Codex Hoger Onderwijs Art II. 169). Anderzijds zijn er ook functionele noden, zoals de aanlevering van gegevens aan de kinderbijslagfondsen, de afdeling Studietoelagen en de leer- en ervaringsbewijzendatabank.

27. De leerlingengegevens worden momenteel voor verschillende doeleinden gebruikt. Zo is het noodzakelijk om over de leerlingengegevens te beschikken om de middelen (werkingsbudgetten en personeelsomkadering) voor de onderwijsinstellingen en begeleidende diensten te kunnen berekenen. De leerlingenaantallen bepalen ook de dotaties van de Gemeenschappen (artikel 39 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten). Daarnaast worden de leerlingengegevens gebruikt om de leerplichtcontrole te kunnen uitvoeren. De leerlingengegevens worden ook aangeleverd aan de afdeling Studietoelagen, die deze gegevens gebruikt om schooltoelagen toe te kennen en terug te vorderen. Ten slotte leveren de leerlingengegevens belangrijke beleidsinformatie, zoals schoolpopulatie, opleidingsbehoeftes en slaagkansen.

28. De wettelijke basis voor die oorspronkelijke gegevensverwerking is voor AHOVOKS:

- Decreet tot bekrachtiging van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs, gecodificeerd op 11 oktober 2013; Codex Hoger Onderwijs:

- Aangaande de berekening van de financiering van de instellingen hoger onderwijs en de financieringsvoorwaarden van studenten: Codex Hoger Onderwijs Art. III 3. en 4.
- Aangaande het leerkrediet van studenten: Codex Hoger Onderwijs Art. II.203 -206
- Aangaande het verzamelen van statistisch materiaal, het opvolgen van studieloopbanen en de voorbereiding, monitoring en evaluatie van het overheidsbeleid: Codex Hoger Onderwijs Art IV 90-91
- Aangaande het uitvoeren van vergelijkende analyses van de visitatierapporten en van de accreditierapporten alsook systeembrede analyses op basis van die rapporten: Codex Hoger Onderwijs Art II. 169

- Decreet van 8 juni 2007 betreffende studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap aangaande de aanlevering van gegevens aan de afdeling Studietoelagen.

29. De wettelijke basis voor die oorspronkelijke gegevensverwerking is voor AgODi:

- Wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving
- Wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht
- Artikel 39 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten
- Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997
- Decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen
- Decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap
- Decreet van 4 juli 2008 betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wat de werkingsbudgetten betreft.

Doeleinde van de verdere verwerking:

30. De Universiteit Maastricht vraagt gegevens op aan AHOVOKS en AgODI met als doelstelling de toelatingsvoorwaarden van studenten die zich willen inschrijven in hun instelling te controleren. AHOVOKS en AgODI leveren aan Universiteit Maastricht de diplomagegevens en gegevens van de laatst gekende inschrijving in het hoger/secundair onderwijs van deze studenten.

31. Artikel 1.8 van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) geeft aan dat de Universiteit Maastricht een bekostigde instelling is met rechtspersoonlijkheid (zie bijlage sub a van dit artikel). Daarnaast heeft DUO een uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel bezorgd waaruit hun activiteiten blijken en daarnaast de WHW tekst rondom rechtspersoonlijkheid van de bekostigde hoger onderwijs instellingen, waaronder de Universiteit Maastricht.

32. Vooraleer een student het hoger onderwijs kan aanvatten, moeten er gecontroleerd worden of er voldaan is aan de toelatingsvoorwaarden. Het gaat hierbij ondermeer om vooropleidingseisen.

33. Het Inschrijvingsbesluit van de Universiteit Maastricht is gebaseerd op de artikelen 7.32 tot en met 7.50 en 7.52 tot en met 7.57g van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) en bevat de bepalingen voor de inschrijvingsprocedure voor het studiejaar 2015-2016 en is van toepassing op de bachelor- en masteropleidingen van de Universiteit Maastricht.

Onder 'Titel 2. Vooropleidingseisen en toelatingseisen' van de 'wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek' worden de vooropleidingseisen van de bacheloropleidingen (art. 7.24) en masteropleidingen (7.30b) opgenomen. Art. 7.28 gaat over de instroom met een buitenlands diploma.

34. Daarnaast is er nog de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs; die bevat de nadere vooropleidingseisen (Hoofdstuk 2 en 3) (bijvoorbeeld dat je op het VWO het profiel natuur en techniek moet hebben gedaan om een technische bachelor aan de universiteit te mogen doen). Hoofdstuk 4 bevat meer informatie over de aanmelding, selectie en inschrijving.

35. De wetgevende basis voor de elektronische mededeling van persoonsgegevens kan gevonden worden in de Nederlandse Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs. Deze regeling is een uitwerking van de Wet op het Hoger en Wetenschappelijk onderwijs. Artikel 4.1 verwijst naar de elektronische aanmelding (verzoek tot inschrijving).

36. Men verwijst hier ook naar het beginsel dat een burger slechts één maal zijn gegevens aan de overheid hoeft te leveren en dat de overheid zorg draagt voor hergebruik van die gegevens binnen de overheid zodra de burger van andere (digitale) overheidsdiensten gebruik wil maken. Op grond van onder andere dit beginsel is in Nederland het hele proces van aanmelding en inschrijving in het hoger onderwijs volledig digitaal gemaakt en wordt op maximale wijze hergebruik gemaakt van de gegevens die bij de overheid (in casu DUO) aanwezig zijn. Dit principe wil men ook binnen Europa over de grens hanteren, in eerste instantie tussen Vlaanderen en Nederland. In het kader van eIDAS/eID is het mogelijk (en vanaf 2018 verplicht) dat een Europese burger zich in andere Europese landen kan laten authenticeren om in dat land digitale diensten te kunnen afnemen. Eén van die diensten in Nederland is het volledig geautomatiseerd inschrijven met behulp van reeds bij de overheid aanwezige gegevens. Die gegevens van Vlaamse kandidaten zijn in Vlaanderen aanwezig en dienen via DUO in dit proces te worden toegevoegd.

37. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), is een agentschap van het Nederlandse ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De dienst voert verschillende onderwijswetten- en regelingen uit ⁷.

38. De missie van DUO is⁸:

"DUO is de uitvoeringsorganisatie van de Rijksoverheid voor het onderwijs. DUO financiert en informeert onderwijsdeelnemers en onderwijsinstellingen en organiseert examens. Zo maakt DUO goed onderwijs mogelijk."

39. De hoofdtaken van DUO zijn⁹:

- bekostigen van onderwijsinstellingen;
- verstrekken van studiefinanciering en tegemoetkoming schoolkosten;
- innen van lesgelden en studieschulden;
- erkennen van diploma's, beheren Diplomabank;
- organiseren van school- en staats- en inburgeringsexamens;
- verzorgen van proces van aanmelding, selectie en plaatsing hoger onderwijs;
- verzamelen en beheren van onderwijsgegevens in diverse registraties;
- verrijken van onderwijsgegevens tot informatieproducten;
- fungeren als Nationaal Europass Centrum Nederland.

40. De VTC is van oordeel dat het doeleinde in randnummer 30 e.v. welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

41. De wettelijke grondslag voor deze gegevensuitwisseling is te vinden in:

- Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek; Titel 2. Vooropleidingseisen en toelatingseisen (http://wetten.overheid.nl/BWBR0005682/Hoofdstuk7/geldigheidsdatum_28-01-2015)
- Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs: http://wetten.overheid.nl/BWBR0035059/geldigheidsdatum_30-04-2014
- Inschrijvingsbesluit Universiteit Maastricht: Bepalingen voor de inschrijvingsprocedure voor de bachelor- en master opleidingen. Versie 2015-2016: <http://www.maastrichtuniversity.nl/web/file?uuid=da7bcdb5-ef3b-4547-bff2-63841d5f6430&owner=120e48a8-9d16-4ea2-bb3d-c7fa0824758c&contentid=3691830>

⁷ https://nl.wikipedia.org/wiki/Dienst_Uitvoering_Onderwijs . DUO ontstond op 1 januari 2010 door een fusie van de Informatie Beheer Groep (IB-Groep) en CFI (Centrale Financiën Instellingen). Beide organisaties voerden eerder al gelijkwaardige taken uit op het gebied van bekostiging en gegevensverwerking.

⁸ http://www.duo.nl/organisatie/over_duo/missie.asp

⁹ http://www.duo.nl/organisatie/over_duo/hoofdtaken.asp

42. Het toekomstige doel is rechtmatig te noemen.

43. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

44. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, mogen persoonsgegevens immers niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

45. Gelet op de uitdrukkelijke regeling inzake aanmelding en toelating hoger onderwijs in Nederland, die een digitale procedure inhoudt en een controle op de inschrijvingsgegevens door de onderwijsinstelling, kan er geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking door DUO verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking door AHOVOKS en AgODi.

46. Niettemin moet wel rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (zie onder B.3 en B.5)

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

47. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

48. De Universiteit van Maastricht geeft de volgende gegevens over Vlaamse studenten door aan het Vlaamse ministerie van onderwijs en vorming:

- het onderwijsnummer: dit nummer voor een student dient om de student correct te kunnen identificeren en te koppelen.

- naam, voornaam, geslacht en geboortedatum: de koppeling tussen de dataset van Universiteit Maastricht en de DHO/Discimus zal gebeuren op basis van familienaam, voornaam, geslacht en geboortedatum van de student bij gebrek aan andere identificatiegegevens waarop gekoppeld kan worden zoals het rijksregisternummer of het Burger Service Nummer. Verschillende notatiewijzen en tyfouten bemoeilijken dit en vragen soms om manuele controles.

49. Door de identificatiegegevens van DHO/Discimus ook te bezorgen aan Universiteit Maastricht kan er in twijfelgevallen toch nagegaan worden of het om de correcte student gaat.

50. De mededeling van de volgende gegevens van de studenten wordt gevraagd:

- AHOVOKS bezorgt aan Universiteit Maastricht de diploma's die behaald werden in het hoger onderwijs vanaf academiejaar 2005-2006 en de inschrijvingen in het lopende academiejaar. De reden waarom de inschrijvingen in het lopende academiejaar worden doorgegeven, is omdat de diploma's vaak pas geregistreerd worden na het aflopen van het academiejaar en de Universiteit Maastricht de gegevens vroeger nodig heeft.

- AgODi bezorgt aan Universiteit van Maastricht de diploma's die behaald werden in het secundair (voortgezet onderwijs) vanaf schooljaar 2001-2002. De inschrijvingen en diploma zitten in de databank DISCIMUS.

Gegevens AHOVOKS:

Academiejaar	Academiejaar waarin de student het diploma behaalde of van de inschrijving in het lopende academiejaar.
Datum diploma	Academiejaar waarin de student het diploma behaalde of van de inschrijving in het lopende academiejaar.
Inschrijvingsdatum	De datum waarop de student zich voor de desbetreffende inschrijving inschreef. In het geval van diploma's gaat dit om de inschrijvingsdatum van de inschrijving waarin het diploma voor de opleiding behaald werd.
Status van de inschrijving	Dit veld is vooral belangrijk indien het om de inschrijving in het lopende academiejaar gaat. Het geeft aan of de inschrijving nog actief is of dat de student er zich voor heeft uitgeschreven (wat impliceert dat het desbetreffende diploma dat jaar niet behaald kan worden). In de gevallen waar de student het diploma behaalde, zal deze status op 'actief' staan.
Opleidingsgegevens , nl. Type opleiding, Cluster van studiegebieden, opleiding en studieomvang van de opleiding uitgedrukt in studiepunten.	De opleidingsgegevens zijn nodig om te weten welk diploma de student behaalde of in welke opleiding hij is ingeschreven in het lopende academiejaar. Deze gegevens worden opgevraagd in het kader van de controle van de toelatingsvoorwaarden
Instellingsgegevens , nl. de naam van de instelling en de vestigingsplaats van de opleiding	De instellingsgegevens zijn nodig om te weten in welke instelling en welke vestigingsplaats de student het diploma behaalde of ingeschreven is in het huidige academiejaar.
Studieomvang	Dit omvat het aantal studiepunten voor de betreffende opleiding.
Diploma behaald	Geeft aan of de student zijn/haar diploma reeds heeft behaald.

Gegevens van AgODi:

Schooljaar	Schooljaar waarin de student/leerling het diploma behaalde of van de inschrijving.
Datum diploma	De datum waarop de student/leerling het diploma heeft behaald.
AG nr. (administratieve groep nummer)	Dit is het intern nummer van de administratieve groep waar de student/leerling is ingeschreven. Dit is een code die de richting/opleiding weergeeft
Opleidingsgegevens , nl. AG (naam/omschrijving, onderwijsvorm (ASO, BSO, TSO of KSO, graad, leerjaar)	Deze gegevens zijn nodig om te weten welk diploma de student behaalde of in welke richting hij is ingeschreven in het lopende schooljaar. Deze gegevens worden opgevraagd in het kader van de controle van de toelatingsvoorwaarden
Gegevens van de school (nummer, naam, adres, tel)	De instellingsgegevens zijn nodig om te weten in welke instelling en welke vestigingsplaats de student het diploma behaalde of in ingeschreven is in het huidige academiejaar.
Status	Dit geeft weer of de student zijn diploma reeds heeft behaald.

51. De gegevens worden tot nu toe op volgende manier verkregen:

Aanmeld- en inschrijfproces Vlaamse student die aan Universiteit Maastricht (UM) wil gaan studeren¹⁰:

- Stap 1: aanmelding via studielink

Wie niet in Nederland woont, kan niet gebruik maken van het DigID dat Nederlandse studenten kunnen gebruiken, maar moet een Studielink account aanmaken. De persoonsgegevens worden door de UM gecontroleerd.¹¹

Wanneer de student akkoord gaat met de algemene voorwaarden van Studielink geeft hij/zij tevens toestemming voor het ophalen van de vooropleidinggegevens bij DUO. Indien de vooropleidinggegevens niet via het Basisregister opgehaald kunnen worden, ontvangt de student hiervan bericht. Hij/zij moet dan rechtstreeks bij de onderwijsinstelling bewijsstukken van de vooropleiding aanleveren.

- Stap 2: Uploaden documenten in My UM Portal

Kopie diploma en/of cijferlijst en pasfoto.

- Stap 3: Toelaatbaarheid wordt beoordeeld. Hierbij wordt bekeken of de vooropleiding voldoet aan de toelatingseisen van de Universiteit Maastricht.

¹⁰ Meer uitleg over de aanmeld- en inschrijfproces aan UM:

<http://www.maastrichtuniversity.nl/web/ServiceCentra/SSC/AdministratieEnPraktischeServices/ToelatingEnInschrijving/VoorEenBacheloropleiding.htm>

¹¹ Stappenplan: <http://www.maastrichtuniversity.nl/web/file?uuid=131dd3a4-2ac9-4649-8ae9-6fea505e4e9f&owner=120e48a8-9d16-4ea2-bb3d-c7fa0824758c&contentid=3685667>

In geval van niet-Nederlandse diploma:

- In geval opgenomen in lijst met vooropleidingen die gelijkwaardig zijn aan het Nederlandse VWO-diploma: Student wordt toegelaten
 - Indien vooropleiding niet in deze lijst: Universiteit beoordeelt of de beoordeling de toelating geeft. Voor sommige opleidingen gelden aanvullende vakkenpakketeisen en/of taaleisen.
- Stap 4: Toelating en studiekeuzecheck
- Stap 5. Voltooiing van de inschrijving en betaling collegeld.

Wijziging werkwijze:

Met de werkwijze die opgezet wordt in deze pilot, zal de student die een vooropleiding genoot in Vlaanderen de bewijsstukken van de vooropleiding niet zelf moeten aanleveren aan de onderwijsinstelling, maar zal dit verlopen via de Vlaamse databanken. Dit heeft dus betrekking op stappen 1 en 2 van de huidige werkwijze.

De verwerking van de gegevens zal als volgt verlopen:

- 1) Vlaamse student gaat naar Nederland en gaat zich aanmelden bij Studielink (centrale aanmelding)
- 2) Student wordt door Studielink doorgeleid naar de Universiteit van Maastricht waar hij zich gaat identificeren (naam, geboortedatum) voor het ophalen van zijn gegevens in Vlaanderen
- 3) De Universiteit van Maastricht levert maandelijks (drukkere periode) of tweemaandelijks (kalmere periode) een bestand met Vlaamse studenten aan DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) die op haar beurt dat bestand voor ons klaarzet op het zakelijk portaal van DUO (geen externe verwerking).
- 4) AHOVOKS en AgODI vullen dit bestand aan met gegevens over persoon en opleiding
- 5) Universiteit van Maastricht haalt het bestand op en lees het in om de gegevens nadien te kunnen interpreteren.

52. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als toereikend, terzake dienend en niet overmatig voor het doeleinde vermeld in randnummer 30 e.v.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

53. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

54. Men vraagt de gegevens te mogen bewaren 7 tot 10 jaar na ontvangst.

De gemiddelde studieduur in een bachelor of masteropleiding bedraagt gemiddeld 5 jaar. Als de student het hoger onderwijs verlaat en hij/zij komt zich na een jaar opnieuw aanmelden, dan moet de instelling beschikken over de correcte inschrijvings-en identificatiegegevens (zonder dit opnieuw aan de student zelf te vragen).

Men stelt voor om de bewaartermijnen van deze pilot gelijk te laten zijn aan de termijnen van het *admissiontraject*. Indien de persoonsgegevens verwijderd worden uiterlijk 2 jaren nadat de studie is beëindigd, zijn er geen juridische bezwaren.

55. De VTC kan akkoord gaan met deze bewaringstermijn.

B.2.3. Frequentie van de toegang duur van de machtiging

56. De toegang tot de gevraagde gegevens zou periodiek zijn.

In drukke periodes zal de uitwisseling één keer per maand plaatsvinden, in kalmere periodes één keer om de twee maanden.

57. De VTC kan akkoord gaan met de gevraagde frequentie.

B.2.4. Duur van de machtiging

58. De toegang en het gebruik wordt voor bepaalde duur gevraagd nl. tot na afloop academiejaar 2017-2018.

59. Er is de intentie om in de toekomst over te gaan naar een structurele uitwisseling van gegevens van machine naar machine. Daarvoor zal dan een nieuwe machtiging worden aangevraagd omdat de techniek dan zal veranderen. Deze machtiging kadert in een kleine pilot om alsnog data te kunnen uitwisselen en het inschrijvingsproces in de Nederlandse instellingen te ondersteunen.

60. De VTC kan akkoord gaan met de gevraagde duur. De VTC vraagt wel dat ze op de hoogte wordt gehouden van het verder verloop van dit project zodat ze kan evalueren of de machtiging al dan niet moet worden aangepast.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

61. De gegevens worden enkel ter beschikking gesteld aan vier interne gebruikers.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

(artikelen 4, §1, 1°, en 9 tot 15bis, WVP)

62. De VTC herinnert eraan dat een eerlijke en rechtmatige verwerking van gegevens een verwerking is die verloopt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking is de informatieplicht aan de burger, vermeld in artikel 9, §2, WVP.

63. Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan evenwel op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie, wat hier het geval is. Op grond van artikel 9, §2, 2e lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

64. Universiteit Maastricht:

De medewerker communicatie is verzocht om een tekstvoorstel te doen ten behoeve van Vlaamse studenten en om dit vervolgens te communiceren via de website.

Ministerie van Onderwijs & Vorming (O&V):

Op de website van Onderwijs is er een pagina voorzien m.b.t. informatieveiligheid: <http://onderwijs.vlaanderen.be/informatieveiligheid>. Hierop worden ook de verkregen machtigingen gepubliceerd.

De veiligheidsconsulent werkt bovendien aan een disclaimer om op het studentenportaal te plaatsen. Hier vinden de studenten hun inschrijvingen en stand van zaken van het leerkrediet. Deze disclaimer moet de vermelding bevatten dat de gegevens van de student bij een andere organisatie verwerkt zullen worden.

65. De VTC vraagt dat zowel de Universiteit Maastricht als het ministerie van Onderwijs en Vorming haar de te publiceren teksten bezorgen voor nazicht.

B.4. EXTERNE VERWERKERS EN DIENSTENINTEGRATOR

66. AHOVOKS werkt voor dit project niet met een externe verwerker.

67. De Universiteit Maastricht werkt met DUO als externe verwerker. DUO zelf werkt niet met een externe verwerker.

68. De VTC herinnert er aan dat ingeval van onderaanneming, de privacywet aan iedere verantwoordelijke voor de verwerking oplegt om zijn relatie met externe verwerker te omkaderen met een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 16, §1, WVP.

B.5. BEVEILIGING

69. De VTC wijst de verantwoordelijke voor de verwerking op de verplichtingen van artikel 16 WVP en op de richtsnoeren informatieveiligheid¹².

70. De overdracht van gegevens zal plaatsvinden via een beveiligde website waar DUO / Universiteit van Maastricht de aan te vullen gegevens van de Vlaamse studenten op kan plaatsen. Het Agentschap Hoger Onderwijs kan vervolgens met een zogenaamde *Token* inloggen op de site om het bestand op te halen. Nadat de gegevens zijn gecontroleerd en aangevuld kan het Agentschap Hoger Onderwijs het bestand terugplaatsen op de beveiligde website van DUO.

71. AHOVOKS brengt de Universiteit van Maastricht op de hoogte, die op haar beurt over kan gaan tot verwerking van de gegevens.

De website is alleen toegankelijk voor geautoriseerde medewerkers van DUO en externe gebruikers die een autorisatie met de benodigde *Token* hebben ontvangen van DUO. De externe gebruiker die inlogt heeft alleen toegang tot de bestanden die specifiek voor hem zijn klaargezet. De bestanden die door de gebruiker worden teruggeplaatst kunnen alleen door de specifieke eindgebruiker binnen DUO worden geraadpleegd.

B.5.1. Op het niveau van de aanvrager

72. De Universiteit Maastricht beschikt over een veiligheidsconsulent en over een informatieveiligheidsplan. Dit werd het laatst bijgewerkt op 17 juni 2013¹³. De vragen in het formulier evaluatie beveiliging werden enkel beantwoord voor het studentenregistratiesysteem (SLcM) en daarvoor positief beantwoord.

¹² http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/richtsnoeren_informatiebeveiliging_0.pdf

73. DUO beschikt over een informatieveiligheidsconsulent (Manager Informatiebeveiliging en Privacy) en over een informatieveiligheidsplan dat laatst werd bijgewerkt op 12 februari 2014. Alle vragen in het formulier evaluatie beveiliging werden positief beantwoord.¹⁴

B.5.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

74. De veiligheidsconsulent van het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming en is gekend bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid en bij de VTC. Uit de vroeger reeds meegedeelde stukken blijkt dat er voor het beleidsdomein een veiligheidsplan en een veiligheidsbeleid is. Dit werd laatst bijgewerkt op 30 januari 2014.

¹³ Zie bijlage 2 bij de aanvraag: beveiliging informatiesysteem voor bescherming persoonsgegevens en bijlage 3: Information security abstract.

¹⁴ Bij de aanvraag in het dossier 2014/24 werd als bijlage ook de "Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) – Tactisch normenkader" gevoegd.

IV. BESLUIT

75. De VTC machtigt AHOVOKS en AgODi om de persoonsgegevens mee te delen aan de Universiteit Maastricht voor het doeleinde vermeld in randnummer 30 e.v., onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

76. De machtiging wordt verleend tot na afloop van het academiejaar 2017-2018.

77. De VTC bepaalt dat zowel het ministerie van Onderwijs en Vorming als de Universiteit Maastricht tegen 31 oktober 2015 aan de VTC laten weten hoe ze voor meer transparantie hebben gezorgd conform randnummer 64 en 65.

78. De VTC bepaalt dat de betrokken partijen haar op de hoogte houden van het resultaat van het pilootproject en de mogelijke verderzetting van het project.

De Voorzitter,
Willem Debeuckelaere